

PAMIĘTNIK TEATRALNY

Kwartalnik poświęcony historii i krytyce
teatru założony przez Leona Schillera

ZASADY ETYKI PUBLIKACYJNEJ I POSTĘPOWANIA W PRZYPADKACH NIERZETELNOŚCI

Spis treści

I. OGÓLNE INFORMACJE.....	2
Ogólne zasady rzetelności naukowej i publikacyjnej.....	2
Kontakty dla zgłaszających uwagi i zastrzeżenia.....	2
II. PROCES REDAKCYJNY	3
III. PROCES RECENZYJNY.....	4
Zasady recenzji zewnętrznych (double blind peer review)	5
Etapy procesu recenzyjnego.....	6
IV. AUTORSTWO I PUBLIKACJA	7
Autorstwo i inne formy współpracy przy tekście.....	7
Afilacja.....	7
Duplikaty i redundantne publikacje.....	8
Przypadki nierzetelności naukowej.....	8
Ujawnianie konfliktu interesów i finansowania	8
Poprawki i sprostowania, wycofywanie opublikowanych artykułów, dyskusje.....	10
V. KODEKS ETYCZNY	10
Zasady obowiązujące zespół redakcyjny <i>Pamiętnika Teatralnego</i>	10
Zasady obowiązujące recenzentki/ów <i>Pamiętnika Teatralnego</i>	11
Zasady obowiązujące autorki/ów <i>Pamiętnika Teatralnego</i>	12
Zasady obowiązujące wydawcę <i>Pamiętnika Teatralnego</i>	12
VI. REGUŁY ROZPATRYWANIA ZARZUTÓW NIERZETELNOŚCI NAUKOWEJ	13
Zarzut plagiatu	13
Zarzut „ghost authorship” lub gościnnego/grzecznościowego autorstwa	13
VII. MODEL BIZNESOWY W PERSPEKTYWIE ETYCZNEJ	14
Finansowanie i wsparcie organizacyjne	14
Zasady otwartego dostępu i prawa autorskie.....	14
Archiwizacja	15
Upowszechnianie i promocja	15
Ochrona danych osobowych	15

I. OGÓLNE INFORMACJE

Ogólne zasady rzetelności naukowej i publikacyjnej

Pamiętnik Teatralny, w trosce o wysoki standard publikacji naukowych, oczekuje, że wszystkie/cy autorki/rzy i współpracownicy/y będą przestrzegać zasad określonych w *The European Code of Conduct of Research Integrity*, ze szczególnym uwzględnieniem:

- wiarygodności na wszystkich etapach i we wszystkich aspektach badań;
- uczciwości w rozwijaniu, ewaluacji i upowszechnianiu badań;
- szacunku i troski w stosunku do wszystkich stron zaangażowanych w badania;
- odpowiedzialności za cały proces badawczy od pomysłu przez plan do publikacji rezultatów.

Redakcja stale pogłębia swoją wiedzę na temat dobrych praktyk w zakresie etyki redakcyjnej, recenzenckiej i wydawniczej z otwartością na nowe perspektywy etyczne. W naszych systematycznie aktualizowanych „Zasadach etyki publikacyjnej i postępowania w przypadku nierzetelności” kierujemy się wskazówkami Committee on Publication Ethics (COPE) i odwołujemy się do dokumentów tej organizacji: <https://publicationethics.org/>.^{*} We wszystkich sprawach nieokreślonych w tym oświadczeniu stosowane będą wytyczne COPE, które redakcja śledzi na bieżąco.

Kontakty dla zgłaszających uwagi i zastrzeżenia

Wszelkie wątpliwości dotyczące rzetelności wydawniczej *Pamiętnika Teatralnego* oraz zażalenia na postępowanie redaktorek/ów czy wydawcy należy kierować do dyrekcji Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk: ispan@ispan.pl. Wszelkie skargi i zażalenia związane z naruszaniem zasad etyki publikacyjnej będą w odpowiedni sposób rozpatrywane przez redakcję i/lub wydawnictwo. Zastrzeżenia należy przysyłać do redakcji: pamietnik.teatralny@gmail.com albo bezpośrednio do wydawnictwa Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk: wydawnictwo@ispan.pl. W zależności od zgłaszanego problemu odpowiedź dyrekcji instytutu, redaktorki naczelnej pisma lub przedstawiciela wydawnictwa jest udzielana na piśmie tak szybko, jak to jest możliwe, ale nie później niż w ciągu dwóch tygodni.

^{*} Wszystkie dokumenty COPE, do których odsyłamy, dostępne są na licencji Creative Commons, a prawa autorskie są określone jako ©2021-2022 Committee on Publication Ethics (CC BY-NC-ND 4.0).

II. PROCES REDAKCYJNY

Proces redakcyjny w *Pamiętniku Teatralnym* jest organizowany tak, by zapewnić zespołowi redakcyjnemu wolność od zewnętrznych wpływów i możliwość podejmowania całkowicie niezależnych decyzji w sprawie publikacji. Stale ulepszamy nasze praktyki redakcyjne, aby skutecznie realizować zasady różnorodności, inkluzywności i równości w akademickiej debacie na temat historii i historiografii teatru, performansu i widowisk. Międzynarodowe grono redaktorów/ek afiliowanych wspiera redakcję kwartalnika w procesie stymulowania zgłoszeń tekstów przez badaczki i badaczy z różnorodnych środowisk naukowych i kulturowych, reprezentujących różne punkty widzenia. W realizacji misji czasopisma redakcję wspomaga także międzynarodowa Rada naukowo-redakcyjna.

Nigdy nie dyskryminujemy osób zgłaszających, redagujących czy recenzujących teksty na podstawie ich tożsamości czy cech osobistych, takich jak pochodzenie etniczne, wiek, tożsamość płciowa, orientacja seksualna, narodowość, obywatelstwo, klasa społeczna, religia, przekonania czy stopień sprawności.

Cały zespół redakcyjny jest zaangażowany w realizację misji *Pamiętnika Teatralnego*. Redaktorki/rzy odpowiadają za merytoryczny rozwój czasopisma; recenzują wewnętrznie nadesłane teksty, by dokonać wstępnej selekcji, konsultując niekiedy swe decyzje z redaktor(k)ami afiliowanymi. Redakcja stara się oceniać i wybierać teksty w sposób obiektywny, kierując się jakością badań i metod ich przedstawienia oraz prawdopodobieństwem zainteresowania nimi środowiska naukowego oraz osób czytających *Pamiętnik Teatralny*, nie promując określonych punktów widzenia czy perspektyw badawczych. Wszystkie zakwalifikowane do recenzji teksty naukowe są oceniane przez co najmniej dwie niezależne osoby w podwójnie ślepych procesie recenzyjnym organizowanym przez redakcję. Na prośbę redakcji członkinie/kowie Rady naukowo-redakcyjnej mogą dodatkowo oceniać teksty jako ekspertki/ci. Ostateczną decyzję w sprawie publikacji podejmuje wspólnie zespół redakcyjny na podstawie merytorycznej jakości tekstu, jego znaczenia dla czytelniczek/ków *Pamiętnika Teatralnego*, komentarzy recenzenckich i prawnych wymogów. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i poprawek w tekstach. Redakcja odpowiada za przekazywanie autor(k)om komentarzy i sugestii recenzenckich i redakcyjnych, za kontrolę oryginalności tekstu za pomocą systemu antyplagiatowego (Crossref Similarity Check) i za cały proces przygotowania tekstu do

publikacji. Żadna z osób zaangażowanych w proces redakcyjny lub recenzyjny nie może w nieuprawniony sposób wykorzystywać zgłoszonych tekstów do własnych celów.

Odwołania od decyzji redakcyjnych, zwłaszcza gdy autor/ka ma obawy dotyczące potencjalnego konfliktu interesów lub stroniczych recenzji, są rozpatrywane przez redaktorkę naczelną w porozumieniu z co najmniej jedną osobą z Rady naukowo-redakcyjnej.

Pamiętnik Teatralny nigdy nie podejmuje działań cenzorskich i z pełnym przekonaniem promuje zasadę wolności słowa. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że badania w naszych dyscyplinach mogą obejmować zagadnienia wymagające szczególnej wrażliwości w postępowaniu badawczym. Mając świadomość siły słowa pisanego, dbamy o to, aby w publikowanych przez nas tekstach było uwzględniane prawo do prywatności wymienianych w nich osób, a także by była szanowana ich wrażliwość. Redakcja dokłada również wszelkich starań, aby podczas procesu redakcyjnego nikt nie był narażony na obraźliwe zachowania lub obraźliwą korespondencję, i zastrzega sobie prawo do podjęcia działań mających na celu ochronę wszystkich osób współpracujących przed nadużyciami. Działania te mogą polegać na przykład na wycofaniu tekstu z procesu redakcyjnego albo na zakwestionowaniu i/lub usunięciu wyraźnie obraźliwych komentarzy recenzenckich.

W przypadku podejrzenia o jakiegokolwiek nieprawidłowości dotyczące autorstwa, recenzowania lub redagowania zawieszamy proces publikacji, do którego odnoszą się zarzuty lub wątpliwości, i prosimy odpowiednie osoby o wyjaśnienia. Po ich uzyskaniu decyzję podejmuje redakcja. Jeśli zarzuty lub wątpliwości dotyczą osoby wchodzącej w skład redakcji, zostaje ona wyłączona z procesu decyzyjnego. Poszczególne etapy wyjaśniania sprawy przeprowadza się zgodnie z wytycznymi COPE. Przykładowe sytuacje tego rodzaju są omówione w dalszej części niniejszego dokumentu.

III. PROCES RECENZYJNY

Uczciwa, bezstronna, kompetentna, wnikliwa i konstruktywna recenzja ma kluczowe znaczenie dla utrzymania standardów naszych publikacji. Recenzowanie tekstów dla czasopism to aktywność wykonywana nieodpłatnie przez badaczki i badaczy, przyczyniająca się do rozwoju dziedziny naukowej, którą się zajmujemy. *Pamiętnik Teatralny* stosuje procedurę podwójnie ślepej recenzji zewnętrznej (autorki/rzy nie znają tożsamości osób recenzujących, a osoby recenzujące nie znają tożsamości autorek/ów w momencie recenzowania), każdy artykuł naukowy zgłoszony do czasopisma oceniają co najmniej dwie niezależne osoby recenzujące z

różnych ośrodków akademickich, innych niż instytucja reprezentowana przez autorkę/a. Teksty, które są oceniane tylko wewnętrznie (np. recenzje książek lub wspomnienia), są oznaczone jako nierecenzowane na stronie internetowej.

Zasady recenzji zewnętrznych (double blind peer review)

1. Wybieramy osoby recenzujące na podstawie ich kompetencji i zainteresowań badawczych. Prosimy o rzetelną, uczciwą i wyrażoną z szacunkiem ocenę mocnych i słabych stron zgłoszonego tekstu, zawierającą ewentualne sugestie dotyczące dalszej pracy, które redakcja przekaże autor(k)om, dbając o zasadę anonimowości.

2. Dokładamy wszelkich starań, aby nie wybierać osób recenzujących, które mogłyby pozostawać w jakimkolwiek konflikcie interesów utrudniającym lub uniemożliwiającym uczciwą i bezstronną ocenę tekstu. Prosimy, by osoba recenzująca natychmiast powiadomiła redakcję, jeśli odkryje jakikolwiek konflikt interesów, i powstrzymała się od przeglądania tekstu i związanych z nim materiałów do czasu uzgodnienia postępowania z redakcją.

3. Przestrzegamy poufności procesu recenzowania. Zgłoszone teksty są anonimizowane przed recenzją; na wszystkich etapach procesu recenzyjnego autor/ka i recenzentki/ci pozostają anonimowe/i, ich tożsamość jest ściśle chroniona przez redakcję. Recenzentki/ci nie mogą wykorzystywać ocenianych tekstów w żaden nieautoryzowany sposób.

4. Przedstawiamy osobom recenzującym merytoryczne i etyczne zasady recenzowania (oparte na wytycznych COPE), które akceptują, zgadzając się na przygotowanie opinii. Zobowiązujemy osoby recenzujące do niezwłocznego zgłaszania redakcji naruszeń etyki badawczej czy publikacyjnej przez autorki/ów tekstu bądź redaktorki/ów. Jednocześnie redakcja zobowiązuje się do zwracania uwagi na sygnały ostrzegawcze, które mogą świadczyć o oszustwach czy manipulacjach w recenzjach albo o nieuprawnionym wykorzystywaniu recenzowanych tekstów przez recenzentki/ów; każdy taki przypadek zostanie sprawdzony i podjęte zostaną działania zgodne z zaleceniami COPE.

5. Pod koniec każdego roku kalendarzowego publikujemy na stronie internetowej listę osób recenzujących, które współpracują z *Pamiętnikiem Teatralnym*.

6. Redaktorki/rzy *Pamiętnika Teatralnego* zgłaszający własne teksty są całkowicie wyłączeni ze wszystkich etapów procesu recenzyjnego.

Zob. COPE Council. COPE Ethical guidelines for peer reviewers — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.1.9> Version 2: September 2017; COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Peer review manipulation suspected during the peer review process — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.20>; COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Peer review manipulation suspected after publication — English. <https://doi.org/10.24318/dvuDitEV>.

Etapy procesu recenzyjnego

1. Wewnętrzna recenzja i wstępna selekcja zgłoszonych tekstów naukowych przeprowadzana przez redakcję w ciągu 5 tygodni od zgłoszenia (teksty mogą być odrzucone, odesłane autor(k)om do niezbędnych poprawek albo zakwalifikowane do recenzji zewnętrznej).
2. Zaproszenie kompetentnych osób recenzujących w sposób zgodny z polityką redakcyjną i etyką publikacyjną *Pamiętnika Teatralnego*.
3. Proces podwójnie ślepej recenzji zewnętrznej (6 tygodni lub dłużej w razie potrzeby). Osoby recenzujące oceniają teksty na piśmie, na formularzu w systemie OJS, biorąc pod uwagę zwłaszcza oryginalność ujęcia tematu na tle stanu badań, adekwatność przyjętej metodologii oraz logikę i przejrzystość argumentacji. Recenzja musi zawierać konkluzję, w której recenzent/ka rekomenduje przyjęcie tekstu do druku, poprawki/gruntowną rewizję albo odrzucenie tekstu.
4. Dodatkowa recenzja w przypadku rozbieżnych rekomendacji.
5. Decyzja o przyjęciu tekstu do druku, skierowaniu go do poprawek albo odrzuceniu podejmowana wspólnie przez zespół redakcyjny na podstawie:
 - jakości tekstu i przedstawionych w nim badań;
 - znaczenia pracy dla środowiska naukowego i czytelniczek/ków *Pamiętnika Teatralnego*;
 - komentarzy recenzenckich;
 - obowiązujących wymogów prawnych dotyczących zniesławienia, naruszenia praw autorskich i plagiatu.
6. Redakcja przekazuje autorkom i autorom komentarze i sugestie osób recenzujących, dbając o zachowanie zasady anonimowości. Redakcja przekazuje autorkom i autorom także własne uwagi. Poprawione wersje tekstów autorki i autorzy umieszczają w OJS.

IV. AUTORSTWO I PUBLIKACJA

Zapraszamy do zgłaszania tekstów badaczki i badaczy z różnych środowisk naukowych i kulturowych, zarówno osoby doświadczone, jak i dopiero rozpoczynające karierę akademicką. W trosce o realizację zasady różnorodności, inkluzywności i równości w debacie akademickiej nie pobieramy żadnych opłat za zgłoszenie, recenzowanie, edytowanie i publikowanie artykułów w *Pamiętniku Teatralnym*.

Autorstwo i inne formy współpracy przy tekście

Pamiętnik Teatralny przyjmuje definicję autorstwa określoną w dokumentach COPE. W procesie zgłaszania tekstu należy złożyć oświadczenie o autorstwie. Autor/ka korespondencyjna/y (tzn. zgłaszająca/y tekst i zapewniająca/y, że opis wkładu wszystkich osób jest właściwy i uzgodniony z autor(k)ami) ma obowiązek ujawnienia nazwisk wszystkich osób, które znacząco przyczyniły się do powstania tekstu, czyli tych, które mają istotny wkład w koncepcję tekstu lub jego części, w badania prowadzące do powstania tekstu lub w przygotowanie tekstu. Jeśli dwie lub więcej osób wpisano na listę autorską, każda powinna jasno określić swój udział w powstaniu tekstu w osobnym oświadczeniu, a za uzgodnienie kolejności nazwisk na liście odpowiada autor/ka korespondencyjna/y. Oświadczenie o autorstwie jest równoznaczne z przyjęciem odpowiedzialności za wszystkie aspekty pracy i zapewnieniem, że wszystkie etapy pracy zostały przeprowadzone rzetelnie i przejrzysto.

Osoby, które przyczyniły się do powstania tekstu (pomoc techniczna, pomoc w redagowaniu tekstu, ogólne wsparcie), lecz nie spełniają kryteriów autorstwa, nie mogą być wpisane na listę autorską, należy je natomiast wymienić w sekcji „Podziękowania”, o ile wyrażą pisemnie zgodę na uwzględnienie ich nazwisk.

Wszelkie wątpliwości/dyskusje na temat oznaczenia autorstwa i innych form współpracy przy artykule będą rozpatrywane zgodnie z „Regułami rozpatrywania zarzutów nierzetelności naukowej” określonymi w tym dokumencie i zgodnie z zasadami COPE.

Zob. COPE Council. COPE Discussion Document: Authorship. September 2019.

<https://doi.org/10.24318/cope.2019.3.3>.

Afiliacja

Afiliacja autorska oznacza miejsce, w którym autor/ka pracował/a lub studiował/a, gdy badania były prowadzone. Jeśli afiliacja uległa zmianie, aktualną afiliację redakcja podaje w nocy o autorce/rze. Można również zgłosić tekst bez afiliacji. Świadome podanie fałszywych lub

nieuczciwych informacji o afiliacji może być powodem wycofania tekstu z procesu recenzyjnego lub z druku.

Duplikaty i redundantne publikacje

Pamiętnik Teatralny nie przyjmuje artykułów, które zostały już opublikowane lub są jednocześnie zgłoszone do publikacji w innym miejscu. Aby to wykluczyć, prosimy autorki/ów o złożenie odpowiedniego oświadczenia w ramach procesu zgłaszania tekstu. Jeśli tekst lub jego istotne części zostały opublikowane więcej niż jeden raz przez autorki/ów bez oznaczenia tego we właściwy sposób, tekst zostaje odrzucony jako duplikat lub zbędna publikacja. Dotyczy to publikacji w tym samym lub w innych językach. Niewielkie zbieżności treści z wcześniejszymi publikacjami autorki/a muszą być jasno opisane w manuskrypcie. Zarówno redaktorki/rzy, jak i recenzentki/ci zobowiązują się do zgłaszania wszelkich podejrzeń o dublowanie lub redundancję publikacji redaktorce/owi prowadzącej/mu lub redakcji: pamietnik.teatralny@gmail.com.

See: COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Redundant (duplicate) publication in a submitted manuscript — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.12>.

Przypadki nierzetelności naukowej

Redakcja podejmie uzasadnione działania, by zapobiec publikacji prac, w których doszło do istotnych uchybień badawczych i publikacyjnych, takich jak między innymi plagiat (czyli prezentowanie cudzych idei i wypowiedzi jako własnych, intencjonalne opuszczanie istotnych odniesień bibliograficznych), wszelkie formy manipulowania cytatami czy fałszowania/fabrykowania danych. Zastrzegamy sobie prawo kontrolowania zgłoszonych tekstów za pomocą odpowiednich programów antyplagiatowych. Zgłoszenia mające, w całości lub części, znamiona plagiatu będą odrzucane. Zob. „Reguły rozpatrywania zarzutów nierzetelności naukowej” w tym dokumencie, oparte na zasadach COPE. W przypadkach nieopisanych w tym dokumencie, będziemy kierować się wskazaniami COPE.

Oczekujemy też, że czytelniczki/cy i współpracownice/y będą zgłaszać ewentualne podejrzenia o plagiat do redakcji: pamietnik.teatralny@gmail.com.

Ujawnianie konfliktu interesów i finansowania

Zespół redakcyjny, w trosce o to, aby każda publikacja była wolna od niepożądanych wpływów, wymaga, by autorki/rzy, redaktorki/rzy i recenzentki/ci ujawniły/li wszelkie

konkurencyjne interesy i potencjalne konflikty interesów. Konkurencyjne interesy mogą mieć charakter finansowy, niefinansowy, zawodowy, osobisty lub związany z zawartą umową. Konflikt interesów zachodzi wtedy, gdy autor/ka, redaktor/ka lub recenzent/ka odnosi osobiste lub zawodowe korzyści, które mogłyby zakłócić obiektywizm lub rzetelność publikacji czy jej oceny. Konflikt interesów może wynikać z konkurencji lub współpracy, a także z innych związków między osobami i/lub instytucjami (np. relacji rodzinnych, relacji promotorsko-doktoranckich, zależności zawodowej, bliskiej współpracy naukowej, konkurencji między instytucjami etc.).

Granty i inne formy finansowania badań, których efektem jest artykuł, powinny być w jasny sposób opisane w publikacji.

Przykładowe działania redakcji w sytuacjach konkurencyjnych interesów redaktorek/ów, recenzentek/ów i wydawcy:

- Nigdy nie powołujemy na recenzentkę/ta osoby, która jest afiliowana w tej samej jednostce co autor/ka, aktualnie współpracuje z nią/m w granie lub w ciągu 3 ostatnich lat opublikowała z nią/m współautorską książkę.
- Redaktorki/rzy wycofują się całkowicie z procesu recenzyjnego tekstów, które zgłaszają sami jako autorki/rzy, a także tekstów, w stosunku do których mogą mieć jakieś konkurencyjne interesy (wynikające np. z bliskiej współpracy zawodowej, relacji osobistych etc.).
- Teksty, których autorki/rzy są afiliowani w Instytucie Sztuki PAN, wydawcy *Pamiętnika Teatralnego*, są oceniane na tych samych zasadach, jak wszystkie inne, bez żadnych preferencji.
- Badaczki i badacze zatrudnieni w Zakładzie Historii i Teorii Teatru Instytutu Sztuki PAN, w którym afiliowana jest większość redakcji, nie są powoływani na recenzentów/ki w *Pamiętniku Teatralnym*; osoby zatrudnione w innych działach IS PAN mogą być zapraszane do recenzowania w wyjątkowych i uzasadnionych merytorycznie przypadkach.

Oczekujemy ponadto, że każdy, kto podejrzewa ewentualny konflikt interesów związany z tekstem zgłoszonym czy opublikowanym w *Pamiętniku Teatralnym*, poinformuje o tym redakcję: pamietnik.teatralny@gmail.com.

See: COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Undisclosed conflict of interest in a submitted manuscript — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.6>; COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Undisclosed conflict

of interest in a published article — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.7>;
<https://publicationethics.org/competinginterests>.

Poprawki i sprostowania, wycofywanie opublikowanych artykułów, dyskusje

W przypadku drobnych błędów w opublikowanych artykułach *Pamiętnik Teatralny* wyda sprostowanie (związane z błędem autorkę/a) lub erratę (związaną z błędem redakcji). Redakcja rozważy wycofanie opublikowanego artykułu, jeśli pojawią się wyraźne dowody na to, że wnioski i ustalenia badawcze mogą być niewiarygodne (i nie wystarczy publikacja sprostowań lub zastrzeżeń). Artykuł zostanie wycofany z wydania online, jeśli będą przekonujące dowody, że ma on znamiona plagiatu, zawiera materiały opublikowane bez odpowiedniego zezwolenia, narusza prawa autorskie albo inne przepisy (np. dotyczące zniesławienia czy prawa do poufności). Wycofany artykuł zostanie odpowiednio oznaczony, a z napisanej w sposób obiektywny i niebudzący kontrowersji informacji o wycofaniu będzie jasno wynikać, kto i dlaczego artykuł wycofał.

Zachęcamy do dyskusji na temat artykułów opublikowanych w *Pamiętniku Teatralnym*. Autor(k)om zapewniamy możliwość odniesienia się do polemicznych głosów, a wszystkie teksty składające się na dyskusję odpowiednio oznaczamy.

Zob. COPE Council. COPE Guidelines: Retraction Guidelines. November 2019. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.1.4>.

V. KODEKS ETYCZNY

Kodeks etyczny *Pamiętnika Teatralnego* odnosi się do procesu redakcyjnego i recenzenckiego oraz do spraw związanych z autorstwem. Wszelkie skargi i zażalenia związane z naruszaniem zasad etyki publikacyjnej będą w odpowiedni sposób rozpatrywane przez redakcję i/lub wydawnictwo. Zastrzeżenia należy przysyłać do redakcji: pamietnik.teatralny@gmail.com albo bezpośrednio do wydawnictwa Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk: wydawnictwo@ispan.pl.

Zasady obowiązujące zespół redakcyjny *Pamiętnika Teatralnego*

1. Redakcja ocenia wartość naukową tekstów, dbając o równe traktowanie wszystkich autorek/ów i przeciwdziałając wszelkiej dyskryminacji.
2. Redakcja dba o to, by decyzja o przyjęciu bądź nieprzyjęciu tekstu do druku nie podlegała niepożądanym wpływom. Dlatego oczekuje, że autor/ka, redaktorki/rzy i recenzentki/ci ujawnią potencjalne konflikty interesów.

3. Redakcja wybiera recenzentki/ów tak, by możliwa była całkowicie bezstronna ocena zgłoszonych artykułów.
4. Redakcja dba o anonimowy charakter procesu recenzyjnego, a informacje na temat zgłoszonych tekstów przekazuje wyłącznie autorce/owi, recenzent(k)om lub powołanym ekspert(k)om.
5. Redakcja zobowiązana jest do przestrzegania zasady poufności w całym procesie pracy nad zgłoszonymi tekstami, a w szczególności nikt nie może ich wykorzystywać do własnych celów w nieuprawniony sposób.
6. Redakcja zobowiązana jest do odpowiedniej, zgodnej z zasadami [COPE](#) i wytycznymi [Komisji ds. etyki w nauce PAN](#), reakcji na wszelkie przejawy nierzetelności autorskiej, redakcyjnej lub recenzenckiej. Pierwszym krokiem zawsze jest prośba o wyjaśnienia.
7. Wszystkie teksty poddawane są procedurze antyplagiatowej (Crossref Similarity Check). O udokumentowanych poważnych przejawach nierzetelności naukowej (jak plagiat, ghostwriting, gościnne/grzecznościowe autorstwo) redakcja powiadomi właściwe podmioty (w tym instytucję, w której afiliowana/y jest autor/ka).
8. Redakcja zawsze będzie skłonna do opublikowania polemik i odpowiedzi na polemiki, a także poprawek, wyjaśnień czy przeprosin. W przypadku konieczności wycofania już opublikowanego artykułu jego wersja elektroniczna zostanie odpowiednio oznaczona (z objaśnieniem).

Zasady obowiązujące recenzentki/ów *Pamiętnika Teatralnego*

1. Recenzent/ka powinna/nien jak najszybciej poinformować redakcję, jeżeli dostrzeże możliwość konfliktu interesów w przypadku oceny przesłanego jej/mu tekstu, a także jeżeli z innych powodów chce się wycofać z procesu recenzyjnego.
2. Recenzentki/ci zobowiązane/i są do bezwzględnego przestrzegania zasady poufności w całym procesie oceny tekstów.
3. Recenzentki/ci oceniają teksty obiektywnie, powstrzymując się od subiektywnych i personalnych uwag. Celem oceny jest wspieranie autorek/ów w doskonaleniu prac, powinna więc zawierać precyzyjnie sformułowane uzasadnienie.

4. Recenzentki/ci starają się wskazać miejsca, w których nie umieszczono odpowiednich przypisów czy informacji bibliograficznych. W miarę możliwości zgłaszają redakcji ewentualne podobieństwo tekstu bądź jego fragmentu do opublikowanych prac.
5. Recenzent/ka nie może wykorzystywać recenzowanego tekstu w innych celach niż recenzowanie. Informacje i pomysły uzyskane w procesie recenzowania są poufne i nie mogą być wykorzystywane przez recenzentkę/a we własnych celach.
6. Recenzent/ka zgadza się na ujawnienie swojego nazwiska na publikowanej corocznie liście recenzentek/ów.

Zasady obowiązujące autorki/ów *Pamiętnika Teatralnego*

1. Autor/ka, zgłaszając tekst, gwarantuje, że jest to praca oryginalna, nienaruszająca praw autorskich, niepublikowana i niezgłoszona do druku w innym wydawnictwie.
2. Autor/ka zobowiązana/y jest ujawnić udział wszystkich osób zaangażowanych w pracę nad tekstem.
3. Autor/ka zobowiązana/y jest ujawnić informacje o źródłach finansowania i wkładzie instytucji naukowo-badawczych, organizacji pozarządowych i innych podmiotów.
4. Zgłoszenie tekstu jest równoznaczne z deklaracją, że wszystkie etapy badań zostały przeprowadzone rzetelnie pod względem etycznym i naukowym, zgodnie z Europejskim kodeksem postępowania w zakresie rzetelności badawczej oraz wytycznymi Komisji ds. etyki w nauce PAN.
5. Jeżeli autor/ka odkryje błędy albo przejawy naruszenia zasad rzetelności naukowej lub zasad etycznych w tekście już zgłoszonym do publikacji lub opublikowanym, zobowiązana/y jest jak najszybciej powiadomić o tym redakcję.
6. Autor/ka zobowiązany jest współpracować z redakcją w procesie przygotowania tekstu do druku (odpowiada na uwagi recenzentek/ów i redakcji, wprowadza poprawki).

Zasady obowiązujące wydawcę *Pamiętnika Teatralnego*

1. Wydawnictwo jest zobowiązane do zbierania i udostępniania redakcji czasopisma wszelkich skarg i zażaleń na czasopismo, redakcję i samo Wydawnictwo.
2. Wydawca rozpatrzy odpowiednio wszystkie sprawy związane z etyką wydawniczą, które zostały skierowane do niego bezpośrednio.

VI. REGUŁY ROZPATRYWANIA ZARZUTÓW NIERZETELNOŚCI NAUKOWEJ

Rozpatrując jakiegokolwiek zarzuty dotyczące nierzetelności naukowej sformułowane przez autorki/ów, redaktorki/ów, recenzentki/ów i inne osoby zgłaszające nieprawidłowości, kierujemy się wytycznymi określonymi w schematach działania opracowanych przez COPE oraz zasadami Komisji ds. Etyki w Nauce PAN. W badaniu zarzutów dotyczących nierzetelności naukowej będziemy postępować z wyczuciem i odpowiedzialnością, dążąc do zebrania pełnej dokumentacji, zanim wyciągniemy jakiegokolwiek wnioski. Przypadki opisane poniżej i w innych miejscach w tym dokumencie nie wyczerpują wszystkich możliwości. W innych przypadkach będziemy stosować zalecenia COPE, które śledzimy na bieżąco.

Zarzut plagiatu

1. W przypadku podejrzenia plagiatu w zgłoszonym tekście, zbadamy stopień nieuprawnionego wykorzystania cudzego tekstu, danych czy pomysłów, zanim skontaktujemy się z autor(k)ami, by uzgodnić ewentualne niezbędne poprawki. W przypadku wyraźnego plagiatu i niewystarczających wyjaśnień autorek/ów, odrzucimy tekst i skontaktujemy się z instytucją zatrudniającą autorki/rów.

Zob. COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Plagiarism in a submitted manuscript — English.

<https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.1>

2. W przypadku podejrzenia plagiatu w opublikowanym artykule, zbadamy stopień nieuprawnionego wykorzystania cudzego tekstu, danych czy pomysłów, zanim skontaktujemy się z autor(k)ami. W przypadku drobnych nieautoryzowanych fragmentów, uzgodnimy z autor(k)ami poprawki, które zostaną opublikowane. W przypadku wyraźnego plagiatu i niewystarczających wyjaśnień autorek/rów wycofamy tekst z wydania online i skontaktujemy się z instytucją zatrudniającą autorki/ów.

Zob. COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Plagiarism in a published article — English.

<https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.2>

Zarzut „ghost authorship” lub gościnnego/grzecnościowego autorstwa

Informujemy autorki/ów o kryteriach autorstwa i innych formach uwzględniania wkładu w powstanie tekstu. W przypadku podejrzenia o „ghost authorship” (nieuwzględnienia na liście autorek/ów osoby, która wniosła znaczący wkład w powstanie zgłoszonego tekstu) albo gościnnego/grzecnościowego autorstwa (uwzględnienia na liście autorek/ów osoby, która w niewielki sposób lub wcale nie przyczyniła się do powstania zgłoszonego tekstu), redakcja

zawiesi proces recenzyjny/publikacyjny i poprosi autorkę/a, która/y zgłosił/a tekst, o wyjaśnienia. Jeżeli zarzuty zostaną potwierdzone, listę autorek/ów i/lub sekcję podziękowań należy skorygować, a oświadczenia autorek/ów – uzupełnić, by możliwe było wznowienie procesu recenzji/publikacji.

Zob. COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Ghost, guest, or gift authorship in a submitted manuscript — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.18>

VII. MODEL BIZNESOWY W PERSPEKTYWIE ETYCZNEJ

Finansowanie i wsparcie organizacyjne

Pamiętnik Teatralny jest wydawany, finansowany i wspierany organizacyjnie przez Institut Sztuki Polskiej Akademii Nauk we współpracy ze stowarzyszeniem Liber Pro Arte. Kwartalnik jest też dofinansowywany z grantów i programów Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Informacje o wszelkich formach dodatkowego finansowania są umieszczane na stronie internetowej. Czasopismo nie publikuje reklam ani żadnych innych płatnych treści.

Zespół redakcyjny jest całkowicie niezależny we wszystkich swoich działaniach, wydawca nie ma wpływu na decyzje o publikacji. Artykuły zgłaszane przez badaczki/y afiliowane/ych w Instytucie Sztuki Polskiej Akademii Nauk są rozpatrywane i recenzowane tak samo jak wszystkie inne, bez żadnych preferencji. Decyzje o publikacji artykułu nie są też w żaden sposób determinowane przez czynniki o charakterze politycznym czy cenzorskim.

Zasady otwartego dostępu i prawa autorskie

Otwarty dostęp to jeden z najważniejszych aspektów naszej polityki redakcyjnej i etyki publikacji. Stosujemy zasady otwartego dostępu określone w BOAI.

Pamiętnik Teatralny ukazuje się co kwartał, od 2020 roku wersją oryginalną jest wersja online. Czasopismo publikowane jest w całkowicie otwartym dostępie na licencji CC BY 4.0.* Autor/ka udziela niewyłącznej i nieodpłatnej licencji CC BY 4.0 na wykorzystanie tekstu w *Pamiętniku Teatralnym*, zachowuje nieograniczone prawa autorskie, ale zobowiązuje się do podawania miejsca pierwodruku przy ponownym wykorzystaniu artykułu (umowa licencyjna do pobrania).* Czasopismo nie pobiera żadnych opłat od autorek/ów.

Wszystkie publikowane treści dostępne są nieodpłatnie, bez opóźnienia, dostęp nie wymaga od czytelniczek/ków rejestracji. Zezwala się na dowolne wykorzystanie treści – pod warunkiem

zachowania informacji licencyjnej i wskazania autorek/ów jako właścielek/i praw do tekstu. Wszystkie zeszyty ukazują się równolegle w płatnej formie drukowanej.

* Od zeszytu 1/2018 do zeszytu 3/2022 artykuły publikowane były na licencji [CC BY-NC-ND 4.0](#). W tym okresie autorki/rzy udzielały/li niewyłącznej i nieodpłatnej licencji ([CC BY-ND 4.0](#)) na wykorzystanie tekstu w *Pamiętniku Teatralnym*, zachowywali nieograniczone prawa autorskie, ale zobowiązywali się do podawania miejsca pierwodruku przy ponownym wykorzystaniu artykułu.

Archiwizacja

Zachowanie dostępu do *Pamiętnika Teatralnego* zapewnione jest dzięki archiwizacji w POLONIE (bibliotece cyfrowej stworzonej przez Bibliotekę Narodową, służącej nieodpłatnemu udostępnianiu w formie cyfrowej zasobów Biblioteki Narodowej i innych instytucji). Wszystkie opublikowane artykuły będą dostępne w POLONIE także w przypadku, gdyby czasopismo przestało się ukazywać.

Upowszechnianie i promocja

Promujemy artykuły i zeszyty *Pamiętnika Teatralnego* za pomocą emailowego biuletynu informacyjnego oraz profilu na portalu Facebook prowadzonego przez redakcję. Otrzymywanie biuletynu *Pamiętnika Teatralnego* jest dobrowolne i może zostać przerwane w każdej chwili na życzenie odbiorczynie/cy. Nie oznaczamy prywatnych profili autorek/ów na Facebooku bez ich zgody. Redakcja *Pamiętnika Teatralnego* promuje treści w sposób stosowny, trafnie adresowany i nienachalny, zgodnie z zasadami [International Public Relations Association Code of Conduct](#).

Ochrona danych osobowych

W odniesieniu do ochrony danych osobowych, realizując obowiązek informacyjny, określony w art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, informujemy, że administratorem danych osobowych jest Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, z siedzibą przy ul. Długiej 26/28, 00-950 Warszawa. Administrator danych osobowych powołał Inspektora Danych Osobowych nadzorującego prawidłowość przetwarzania danych osobowych, z którym można skontaktować się za pośrednictwem adresu e-mail: iod@ispan.pl.